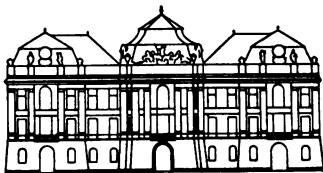

79. C. 84.

MENTEM ALIT ET EXCOLIT

K. K. HOFBIBLIOTHEK
ÖSTERR. NATIONALBIBLIOTHEK

79.C.84

M.C.84. PANEGYRICA

SACRATISSIMO
AVGVSTISS. ET INVI-
CTISS. ROMAN. IMPERAT.
RVDOLPHO Secundo, Vngariæ & Bo-
hemiæ Regi, &c. defessæ mundi sene-
ctæ, Patriæq; patri incomparabili.

Authore

GEORGIO BARTHOLDO PONTA-
no à Brautenberg. P. L. &c.

I. Pet. 2.

*Omnes honorate, Fratres fratrem diligite, Deum
timete, Regem honorificate.*

20

FRANCOFORTI

Ex Officina Typographica Nicolai Bassi.

M. D. XCIII.

3.
REVERENDO
ET RELIGIOSO DOMI-
NO, NICOLAO ROZARIO A RO-
sar, ordinis Crucigerorum cum rubra stella, Præposito in
monte S. Hyppoliti prope Znoymam, Domino amico &
fratri in Christo chariss. Georgius Bartholdus Pon-
tanus à Braitenberg, &c. salutem & fœlici-
tatem deprecatur.

ON possum non aliquando respon-
dere optatis tuis, Reuerende domine,
vti frater chariss. & animi tui cando-
ri, amoris mei specimen contestari.
Scio qua sis prudentia, rerum vsu, literarum &
politicorum cognitione præclarus, religiosus
item, syderumque sagacissimus indagator, vt
tibi longè maiora deseruant. Scio præterea e-
lucubrationibus te meis delectari, quas amicus
ab amico solet expetere & alter alteri commu-
nicare; teque maxima mecum à sua sacratiss. &
augustiss. Cæs: Maiest. Rudolpho II. Domino
Domino nostro clementiss. patriæq; commu-
nis patre, &c. cùm in aula priùs laudabiliter vi-
xeris, & nunc nobilitatem meritò accepéris, be-

A 2 beneficia

neficia consecutum, esseque clientulum suum
 pluribus deuinctissimum, hæc suæ fac. Cæst. Ma-
 iest. sacra, tibi & gratæ recordationis & veteris
 amoris & xenij loco & satisfactionis ergò, inter
 reliqua, quæ personis Ecclesiasticis, viris optimis
 vno fasciculo offero, meiq; memoriam apud te
 repono, vt habeas, vnde mèntem meam ean-
 dem semper cōspicias, satisfactionem accipias,
 meq; tibi præsentem persuasum habeas. Et si-
 cuti elucubrations meas amici vtique tui, du-
 dum desiderasti, quas nunc obsidis imò hære-
 dis loco constituo, ita non minus spero, te eas-
 dem candidi animi integritate & amica ratione
 obuijs tuis vlnis excepturum, antiqui Pontani
 vti fratris tui memorem. De reliquo diuina bo-
 nitas te hoc nouo anno & omnibus subsequē-
 tibus, animi corporisq; bonis magis magisque
 amplificet, desideriumque tuum beatum
 faciat. Pragæ è Musæolo meo
 die i. Ian. An. 93.

SACRA-

5.

SACRATISS. POTEN-

TISSIMIQ. ROMANORVM IM-

peratoris, Diui RVDOLPHI II. semper augu-
stiss: aureo vellcri victoria &
gloria.

Monosticha numeralia.

E	gcnere Heroo proManat orlḡo RoDoLphI	Natiuita.
R	Rex habet VngarlaM patrls pro sorte RoDoLphVs	Reg. Vng.
R	Rex BæMæ terræ effert Vr (res faVta) RoDoLphVs.	Reg. Bob.
E	En reX RoMan Vs, qVo perget honore RoDoLphVs.	Reg. Rom.
I	IMperat aVgVftVs post fata paterna RoDoLphVs	Imper.
B	BVrgVnDo BVrgVnDVs oVat RoDoLphVs honore.	Vell.

Epigramma ad idem.

QV	od verus bene con	GR	egauit ardo	R
O	mnes vincit opes:	AT	ecce quant	O
D	otes corde vigent:	IA	son ecqui	D
B	ello tot retulit	FI	delis vn	O?
O	quam vim cor habet?	DE	us fauet po	L
N	unc terris supereft,	SA	lus RVDOL	PHVS.
V	t solis radij,	PI	i huius ausu	S
M	undum sic hilarant:	EN	yo iniqu	E
ET	lucem fugiens	TI	me sacratu	M
FOE	dus, pax regit hic	A	morqué: quip	PE
L	æta en cuncta vehunt,	MAGe	expetetu	R
I	us, virtus, bene fa	NA	mentis arm	A,

X	ysti vsus veniant	NI hil sub ast	V
S	aturnusque redit,	MI gratque lar	GVS
I	impostor; sed honos	TA men manebi	T
T	utumque imperium	TE naxque mund	VS.

Aliud diuerso carmine.

VIS beroica vinie
Et posse funera virtus
Delitiae humani generis Titus à benignitate
Miraclum mundi gestis Octo quartus o stupendus
Tertius auctor orbis conditor est Marius.
Israel & reges mites, Pius Antoninus.
Decreta & statua, fama, trophya, vigent.
Fit vulgata per orbem
Et dilucida prodit
Marcus Marcellus populi latialis ensis, armis.
Cunctator Fabius, Clypeus quoque prouidentia, alta
Traiano, ut fama est, nemo fuit melior.
Augusto ob pacem nec erat felicior alter
Augustus patriæ dictus & ipse pater.
Aurora etatum feret omnia lata RVDOLPHVS.

Adonicum.

VEllus & aurum
Ardua signat
Fortibus aulis
Exuperanda.
Culcus honorā

Vellus & aurum
Inclita monstrat
Pectora, firmo
Nedit amore,
Et decus auger.

Numinis

*Numinis alni,
Templa, fides, res
Publica salua.
Et popularis
Vita quiescet,
Daret in orbe.*

*Mystica vellus
Plurima pandit.
Et vellut extrahat
Gloria fulget
Haud secus intus
Mens generosa.*

Numerale carmen in caput aquila.

*En VtI se In partes loVIa Les DIVIDI It orbIs
SIC Latè Ipse oCVLo s Ceptraq Ve Cæsar habet.*

Symbolum Cæsaris.

*Auxiliū Domini Sit Inquis Terror: id alta
Symbola portendunt Cæsaris: A D S I T, ait.*

Aliud Heroico.

*Gloria, Maiestas, Virtus, Honor, omne Deorum
Consilium, Patronorum sanctissima vota
Bænorum, in quorum medio vellus nitet auro,
Ferdandi Ducis Austriaci, quod dextera confert;
Et precioso adeò fælix Ecclesia Christi
Sanguine, & Imperium sacrum, Republica tota,
Pieridumque chorus, leto victoria cultu
Clara per astra volans, aurato vellere cincta,
Ecclamant: SALVE tibi & omnibus undique fælix.
Quam Marius dederat volucrem Iouis, illa secundis
Omnem terram alis, volans super æthera, cingat.*

Six

*Sit ternum diadema suis successibus alnum.
 Diuus & Andreas, quonam victoria signo
 Fulgeat, ostendit, virtus quibus excilit ausis,
 Et Constantinus quo signo vincere debet.
 Connexos animos hominum Dilectio firmat,
 Virtutum mater, per quam victoria viuit,
 Clauditur & lani templum, redeunque triumphi.
 Et Dea iam viatrix, pax florida, regna tueri,
 In partes omnes faciles, bona cuncta precantur;*

*Quondam Antonino, statuis (cui fama) Deorum
 Laurea delapsa est; Silla nouis ignis (in omen.
 Cum bonus aspectuq; vigens dominabitur olim,
 In melius mutabuntur quaecunque sub astris.)
 Emicuit; multo te numine sydera monstrant;
 Auspiciisque suis lux felicissima prodit.
 Ut sol in caelis sic Cæsar in orbe Rodolphe,
 Aethereis flammis nigrantes discutit umbras.
 Vnum vellus habes, trino diademate fulgens,
 Quod facile exuperat veteres quascunque Coronas.
 Sic aries, Christus te vellere cingit, ut unus
 Nomina maiorum aut vincas vel fortiter aques,
 Et sis Augusto Augustus cum fædere Cæsar.*

PANE-

9.
PANEGYRIS

in

VELLVS AVREVM,

*Nomine Serenissimi & Catholicissimi Regis
Hispaniarum Philippi incliti, ordinis hu-
ius supremi, &c. Per Serenissimum Archi-
ducem Austria Ferdinandum,*

SACRATISSIMO, ATQ.
I N V I C T I S S I M O R O M A N O R V M
I M P E R A T O R I D I V O R V D O L P H O II. S E M -
per Augusto, Serenissimisq; Archiducibus Austriae Carolo
& Ernesto, &c. In choro sanctae Metropolitanæ Ec-
clesiae Pragensis, die ii. Iunij, Anno LXXXV.
solenniter præsentatum.

Quoniam iam rerum facies? quis temporis ordo
Veritur? è calo lati spes aduolas alis
Letitia comite, & plausus germinante sonores.
Omnia venturis acclamant sacula rebus.
Exurgitq; sua PROCOPIVS aede vetusta,
(Patronus clarus Bemis PROCOPIVS oris)
Saxa miratur fluuij pater, vnda stupescit,
Prospectant montes, sylva, campique virentes,
Quò decus hocce suum properet: claustrumque coruscum
Hattenus illius vita, meritisq; honore,
Migrarem obseruans: quafors oracula clamat,
Non vacat iste abicuca causa, te numina mitteunt,
Tuque cuius sociis iunctus, miracula sorris

Transla-
tio S. Pro-
copij è mo-
na. suo fer.
c. post Pa-
scha An. 85

B

Confilio

Consilio vnanimi condes & fæder a gentis
 Firmabis: quis nam seclorum nascitur ordo?
 Templum Exultant reliqui, quos aut Ecclesia seruat
 Metro. Metropolis: Ludmilla fauet, qua sola Georgi
 Tem. S. Georgij. Sacrae templum incolit: ô qui gaudia fratrum,
 Ardoresq; pios & mutua iubila panget?
 Nunc diuo Venceslao additus, inde beatiss
 Omnibus extrectum, miraque vel arte politum,
 Temp. o. mniūm Sancto. Et gratum reginae, Isabella nomine, templum
 Accipiet, diuis cunctis populoque fauente.
 Et Dominus terre summusq; Monarcha RUDOLPHVS,
 Excellos animos atque inclita pectora regum
 Igniuomo vinclo netti, sibi gaudet amoris.
 Magnanimiq; Duces, quos prorubit Austria mater
 Cesarum, & Heroes nulli virtutis secundi,
 FERDinandVS quem super amat subiecta Tyrolis,
 Aurea catholici dispersens vellerar regis,
 CAROLVS & dominus Styria, ERNSTVSq; Vienna,
 Caesaris & fratrib; solers qui munia tractat,
 Regali pariter Pragensi in fede recepsi,
 Velleris igniferis socius fædere sancto,
 Consilijs fortes firmant gravioribus auras.
 Cuspicijs vestris, animis, votisq; beati
 Patroni, quorum misericors gens Zechia viuit,
 Temp. S. Atque patrocinij fruitur, grata ante adeste
 Andreae Diuinae in Burg. Solemnemque diem, quem nunc Burgundia transfere.
 Diuus & Andreas vobis templis resignat,
 Excipite & piacæpta, attus, ouenta inuate,
 Vota date in votum populi, atque in carmina viræ
 Religio, Virtus & Honos; Pictasque Fidesque
 Maiestas & amor tum multa caterua Dearum:
Consilio

*Consilio factō, quo secum Gloria sedem
Augustam caperet, quæ sit memorabilis orbi.*

*Omnia dum lustrant, omni BVRGVNDIA vora
Clamat fælix, ventura sorte beata.*

Hinc equidem nobis exurges maxima proles,

Virtus.

Quæ bello fortis, quæ solers pace rogata,

Ante alios recolet cœlestis munera patris,

Grata Deo, fidei custos, placidaque quietis

Tutatrix, & regnare reget, gestisque stupendis

Inclita, iam vicitrix late dominabitur orbi.

Dixerat hæc virius, cum Religione Fideq.

Tunc & Honor: proles patrem numerosa sequetur,

Honor.

Et sua quemque sua laudis scopulaque corona:

Hanc comitabor ego, palmam laurumque dicabo

Bulla auroque libens cingam, quo munera tanta

Splendoremque meum, quam tanto insanguine ponam?

Et natus natorum, & qua descendat ab illis

Progenies euoluunt, magna cum laude RODOLPHI.

Augusti decimi, fratrumque & stemmate claro

Iunctorum & toto memorabilis orbe Philippi,

Catholicæ regis famam, merita atque labores

Decantant. Hæc sit nobis Burgundia sedes,

Hinc decus Imperij, regni, fideique coruscet,

Hinc flammæ salient' vere flammantis amoris,

Publicares, populus, quibus ipsa Ecclesia Christi

Gaudebit, nec erit sancto sine numine votum.

Hoc decus esto tua semper Burgundia gentis,

Quo radians, magno deuince lumine mundum.

Hic quoque sublimis Maiestas annuit, omnes

Ore frémunt eadem: Dilectio, cetera firmat.

Ecce quod in fastis Bellona exuscitat iras,

*Turca ferox Ammurbatus fera praliatentat,
Ammodo differeat Gracus Paleollogus armis.*

Ergo Sigismundus Cæsar monita ardua summi

Occasio o- *Eugenij venerans, armatam exinde cohoret
riginis aur. veller. Instruit, insultus effreni comprimat hostis.*
secundum *Dux Burgundus 10 ANNE S natusq; PHILIPPI*
doctiss.
Histor. *Audaci, castrum sequitur, dextraq; feroci*
VVolf.La *Militis intericium aduersi, Turcaque minatur.*
zium de *Mars horrore quatit campos, gens Tuncica vincit,*
gen. Au- *Multa repentina tolluntur corpora casu,*
striaca. *Diffugunt alij: fuga proxima causa salutis:*
Raptae sunt reliqui, dexteras post erga reuincti,
Burgundus pariter fatis obstantibus actus,
Ignotis Asia tandem committitur oris.

*Hic animo voluit secum, cur exul, acerbos
Quos toleret casus, quenam superesse malorum
Meta queat? quid enim si quando pericla, laborque
Implicitat, an dubio occumbendum pectore? fortem
Fortia namque decent: patiar dum fata iubebunt.
Quæ regio circum, dicit, quæ compede tellus
Se stringat, propius quid Thessalus egit Iason,
Velleris auricomus vicit, quibus arduis ausis
Corripuit secum, Pbryxus quod Colchidus oris
Colchica Historia de Iason. Ariete iam caso (quo vectus venerat illuc)
Inter sacra etiam tibi Mars, tibi Iuppiter vna
Oblato, in celos rapto, suspendit ad aras.
Quid circa fecit crucifixus Apostolus olim
Andreas, exempla, licet non aqua, recursant.
Cui Dea cunctipotens Dilectio: Pone timorem
Nate, breuis lucius magnum tibi spendet honorem,
Tu Burgundus eris, Burgundi nominis auctor.*

Exten-

*Extendetque tuis factis memorabile nomen,
Et vinculum stringes, quo maximus expetet Heros
Ornari, quoque in terris seruabitur ardor.
Multi tibi gentiques tuae sunt condita diuis.
Quae mox imprestiti menti, latumque reliquit.*

*Insuper Astrologus capti vultumque animumque
Obseruans penitus, penitusque per omnia lustrans:
Fundet, ait, Turcam princeps, vel principe natus
Qui feret igniuomam candenti in pedore flammam.
Omnis ille memor, seu velleris aurei, Iason
Quod tulit, vt Flaccus cecinit, vatesq; Pelignus,
Colchica vel firmat narratio, tumque beati
Historia Andrae, cuius crux fulget in armis,
Cui quoque patrono Bungundicus ordo facellum
Erexit, nec nunc maius supereminet vllum.
Et qua Diua dedit condenda insignia, mente
Concepit, patriaq; datus, primordia fecit.
Ex tunc venit honor cum nomine Velleris aurei.*

*At patriæ virtutis amans, hæresque PHILIPPVS,
Quem Dominum agnouit felix Burgundia fatis,
Et latè extensus populus, cum diuite terra,
Cuncta reposa gerens animo, mortemque parentis
His votis posuisse modum: Non interis, inquit,
Cum patre, quod toti vulgandum cœlius orbi.
In me, que poterunt, iam nunc pia cepra recumbant.
Sic tandem tacitus disponit singula secum.*

*Secula bis septem, dempto anno sex quoque lustra
Post natum Christum fuerant: Ianoq; vehebat
Iam lucem decimam Phæbus: Cum maximus Heros
Coniugij sociam, Lusitano sanguine cretam
Exciperet Sponsus, propriamque dieares Elisam*

Astolgan-
dus.Val. Flac-
cus.

Dilect.

Ordin. pu-
blicatio.

*Sub celebri pompa foreiq; cohorte virorum,
Ordinis auspicium, causamque modumque decusque
Protulit, & torques, fædusque sacravit amoris,
Successus. Quo reges meritiq; viris summiq; Monarchæ
Fulserunt: tandem supera bonitate fauente,
Et serie sobolis sic efflorescere cepit.*

*Nunc & in Hesperidum regem, nomenque genusque
Philippus Atq; anni virtus, Diuinq; Deaq; Philippum
rex H spa. Ordinis & regni & quam plurima iura rulerunt,
Supremus ordinis. Cui Virtus & Honor: Quanto tu numine terris
Phiippi regi laus. Cognitus & quancis titulis gestisq; colaris
Rodolphi electio Laus. Quo tu quo tua stirps, diau progressa fauore,
Et monumenta parent, & tu reliqua omnia nosti:
Eia aga nunc parili socientur pectora nexu
Quæ nobis viuunt, quæ nos sine fine fouemus.*

*Tum natura parens rerum, cælestia monstras
Corpora quid faciant terris, simul ipsa ligata:
Membræ per totum corpus: si languida, langueat,
Si diuulsa, perit, quem guttula mergit inanis?
Ne credas tamen hoc fluvio, rapit ille, premitque.
Vis disuncta nequit, praefat coniuncta, nec error.
Afferit hæc Ratio, mundusque fatentur & astra.*

*Chariti: Quò flectes alio mentem, Dilectio fatur.
Casarea quantus mibi nunc de stirpe RODOLPHVS.
Iam trino ante alios fæelix diadema, sceptra
Regnorum gestans, antiquo Cæsar ab ortu.
Astra fauunt, plauditque prijs Ecclesia votis,
Extollit prole curas ansusquo RODOLPHI.
Relligio dixerat spondet, Respublica, pace
Florida quæq; refert supremo accepta Monarchæ.
Virtus magnanima aduenientis præscia secli*

Fæctorum

*Factorum seriem Floris commendat alumni,
Imperij columnen populique opata, Rodolphus.*

*Carolus à Quinto dicens cum sanguine nomen,
Subsequitur Dux Austriae Burgundus & ipse
Carniolæ Styriæ dominusque Carinthia & heros,
Imperij sacri Romani Marchio præstans.
Ille prius patrio fælix adoleuit in ostro,
Casaris inuiti FERDINANDI filius, ingens
Virtutis patriæ cultor, quem numina parun.
Latârunt cunis sapienti rore, sonoræ
Munificus laudis, quem postera concinet etas.*

Caroli
Arch. ele-
tio &
Lau.

*Ernestus seriem compleat, pro stemmate, voto,
Religione, fide, tractanda ad seria natus,
Quod vox insinuat, germano cui quoq; fratri,
Austriacam serram cum dexteritate souendam
Commisit Casar: quam pulchra in pectore dotes:
Quo virtus animo, quo splendor crescit honore?
Istorum ad voces, rapit admiratio gentem.
Hos nunc inuitat Burgundica Gloria, eisque
Præparat augustas sedes, quod refiat agendum
Expedias, mittas Burgundicadena RODOLPHO,
Burgundis etiam ducibus, quos ante notaui,
Seu stirpem queras seuforsa pectora, Casar
Cum reliquæ, tanto sibi conciliandus bonore.
Burgundus FERDINANDVS adest, FERDINANDVS a- Ferdinandus
Accensus patrio, qui iam, qui testis & ipse (more dus.)
Nomine collator nostro, dabit aurea vincla,
Et sic, ut volumus, nostra comitante caserua;
Res omnes fælix & singula diriger atea.
Qui, si forte moram ponet, tamen inclitus isto
Efficiet nutu, qua nos dictabimus illi.*

Ernesti.

Rex

Rex Hisp. *Rex sibi gratatur, iubet omnem lampade terram
Accendi, noctisque vias quasi lumine sterni,
Expedit & diui quacunque facessere dictant.*

Felix di-
es. *Ecce nunc illa dies felicior omni surgit,
Qua datur excelsas mirando fædere mentes
Vniri, Deus hic, Deus ipse est fæderis author.*

Exceptio
Ferdinan.
Archidu-
cis. *FERDINANDUS ergo Heros, dux inclito, patris imago,
Maxime Cesareis proavis, rebusque peractus,
Zechiadum cuius sublimes mænibus urbes
Aduentu gaudent, quem nunc submissus adorat
Multi aua, blandifluosque iubet mitescere fluctus,
Et monumenta suo gaudent antiqua decore,
Templa que cum clero laudes ad sydera iastant:
Nomine Catholicæ regis magnique PHILIPPI,
Quem colit Hesperidum cellus, tremit extera tandem,
Burgundus dans Burgundia Burgundica dona,
Quos virtus recolit totum dispersa per orbem.*

*Vnde diu fælix, fiat quod corde precari.
Et te gentis honor, doni decus, ipsa volentis
Majestas regis, te magna euenta futuris
Ostendunt seculis: tu maxima fædera sancti,
Teq; Dij Diuaq; simul (bonafata) sequuntur.*

Mos or-
din. *En age letitiae redeant nunc vndiq; plausus,
Inque choro templi, vel quod BVRGVNDIA sacro
Tutori Andrae voluit per secula dicatum,
Aut ubi nunc torques appenditur aurea, certam
Per seriem, ceruisq; locis affigite muro,
Spicula, cristatas gateas, flammæq; resulcent,
Dum flammis vestes, dum flammis pectora lucent.
Nablia, fistra, tuba, lituq; fidesq; sonora,
Musica gratariter sacratas compleat ades,*

Organa

*Organa dulcisonis circumflua vocibus, vna
Gaudia tot cumulent, nunc dent responsa canentis,
Circum arguta cauis tinnitibus æra, frequenti
Concertent iterum resonantia tympana pulsu.*

*Nunc pieas & sacra Fides & diua propago,
Ferdinandus q[uo]d uno ore sonant, Dux inclitus ille.
Velleris auricomis vos iam clarissimus ordo,
Accipit in numerum, nunquam sac laudibus amplius
Eueri proceres, torques hinc aurea vestris
Propendens humeris signum immortale dicatur.
Propitijs superi, quibus haec morealia cure,
Faxint, auspicijs quorum compagine mundus
Haret, & illorum cultus, tum gloriaresta.
Hinc vigeat, muleis Ecclesia pressa periclis
Gaudeat, emeritoque suo exalteatur honore,
Ordo per integrum firmetur viribus orbem;
Virtutes vestrae, cum nomine, fama, decusq[ue]
Floreat aeternum, serosq[ue] geratis in annos,
Quod diuinus honor, quod pax, ardorq[ue] salusq[ue]
Congessit, quo vos iam præfulgetis in ostro.
Hoc pater omnipotens, hoc natus, spiritus almus
Hoc præstet, trinosque Trias benedit agubernet,
Atque omnis populus per iubila proferat Amen.*

*Sic colit & parcum Christi, sanctique pueri
Præputium, stellam Regum, Christumque potenter
Surgentem è tumulo, & victor cum scandit ad astra,
Cum venit è cœli promissum, pneuma beatum:
Sic diuam matrem, per festa assueta, Mariam,
Patronam humani generis, nomenque beati
Baptista, Andreamque sacrum, magnumq[ue] patronum,
Sic & Apostolicum cœcum, aut cum Dia Synaxis,*

Oratio
præsentis
vni.

Dies Festi
ordinis.

C

Antique

*Antiquo riu, capit annua festa per orbem.
Sic omnes sanctos hymnis laudare quotannis
Et funus procerum fratres deducite, & igne
Diuino accensi cætum celebrate triennem.*

*O bene signatum frater non nomine tempus,
Et consanguineis fælix auctoribus annus.
Ipsum est quod Virtus & Honos & diuina cetera
Præcinit: sic sic decus immortale manebit.
Currite gratatum Musæ, date vota patroni,
Plaudite quos reficit magnarum gloria rerum.
Funiculus triplex solido nunc hæret amore.*

*Vestis or.
din.   Purpureas spectate togas & conduplicatas,
Ad talos equidem, spectate vi fimbria quevis
Ignea, tum silices tum dura ignilia gestet,
Scintillasque simul volitantes, vndique picta
Divite atu, spectate etiam nunc vellera, sursum
Velamen longa impendente promuscide, tinctum
Murice, non error; rebus sunt congrua signa.*

*Curea tum torques fabrefacta in frusta, quasi signa
Ferro ab ignili & silice excutiatur, in omnem
Scintillæ aut partem volitantes, defluit vsque
Excelsis humeris, ad pectora vellus & aurum
Formatum pender, dantusque insignia regis
Intermixta micante, vis maxima prodit per ing.*

*Gramineas & murales veteresque Coronas
Ponite, ad igniuomum accensi contendere vellus,
Vellus & innumeræ dores cultoribus offert.*

*Est aries Christus, vellus sua dona, suisq;
Ortus, crux, obitus, gestanda in pectore, & illa
Cælicus ex ipso manant constanter amore,
Ut docet igniuomæ connexio firma cathene.*

Ista ligas populos & sic ad Sydera ducit.

Ut rutilant flammæ, sic mens Heroica nescit

Abscondi: ipsa fibi virtus pulcherrima, splendor.

Dura pati atque agere audenter quoq; fortia, notum

Romanis, pariter, nunc Symbola Velleris auræ.

Atque triumphale ostendit, crux ardua, signum,

Quo CONSTA NTINVS vicit munitus ab alto,

Et quod Christicola pugnanti gloria prima,

Praefidium primum, victoria certa, salusque.

Hæc est illa dies, qua summus in orbe Monarcha,

CAROLVS ERNESTVSq; Duces, Burgundiacapitantes

Vellera, catholici FERDINANDO praeside regnū.

Luce ista quondam VVENCE SLAVS PIVS ille

Sic dictus, Bæmis & IVDITH nata RODOLPHI

Primi, hoc in templo pariter cæpere coronam,

Applausu populi innumeri hunc properantis ad actum.

Bæmorum & Morâum sunt fædera maxima tandem

Confirmata, SIGISMUNDVS, sic gente Bohemia

Vnanimi voto clamante; hac luce creatus

Rex est Zechiadum: non sunt hac omnia vana.

O diuina faue bonitas, tu fædera firma,

Tu descende tuo sacrato nomine & imple

Omnia: vos Diui Diuaq; audite, fanete.

Exaudi siquidem iam nunc Ecclesia clamat.

Vos quoque Patroni, vocis assistite, sancti,

Sint vobis curæ, quacunque geruntur, amicum

Ferte patrocinium, regem sociosque iuuate,

Collectique simul vestras ostendite vires,

Altera ab Augusto redeant Saturnia secla.

Cæsare RUDOLPHO consurgat gloria mundi.

Crux qd.

Anno
1293.

Anno
1436.

Dominica
Exaudi.

C 2

In

In Symbolum Cæsaris duo Emblemata.

VT sine sole nihil stellæ, nil german, bumerusq;
Absque Magistratu sic nihil omnis homo.
Ecce apis ut semet, regem, sua munia seruat
Ut Iouis, ut pullis pabula querit avis.
Vipera seponit virus, ut corpora iungant
Sic concors animus quaque nocua fugat.
Seruandamque fidem Fidij simulachra tueruntur,
Symbolon hæc ornant Cæsaris, Adsit ait.

Alterum.

SI Deus adiutor pro nobis pugnat in hostes,
Omnia Diuinis viribus ita cadunt.
Castrum Sennacherib perire, supplex Gurimensis
Fit VVenceslao Dux præcunte Cruce.
Æquore sic mersus Pharao, portasq; resulgit
Samson, mandibula perdidit arma virum.
Auxilium Domini sit iniquis terror: id alta
Symbola portendunt Cæsar, Adsit ait.

Aliud Epigramma,

Almis A uspicijs sacra A dsint numin A, vot A
D onaq; D iuaferūt Dia D ema Decusq; se D illu D
S ceptrū, S ūma tenēs sit S ecli & S edulu S orbi S
I mperi I q; ardor, I us, I ubila, I ò tib I reg I
T anto T erratū, omnis T ellus concini T, opta T.
O anIMa orbIs aVe, spes nostra & VIta RVDoLphe,
O pater, In terris ô VIve aVgVste faVe q Ve.

Coro-

Corona.

Terra polusq; nouos plausus noua gaudia sancit.
Sol terræ salue æstas R oscida, viue Rudolphæ
 Romano imperi O, nullivirt V te secunde.
En Charites T ibi ferta, Louis veneran D a propagō
Aure A flore plicant cœlo orto, Pallas & O mnis
Ho R æ progenies, voto, omine, pax bona pſa L lit.
Musaqu E, cum Clario Phœbo omnia iubila P angit.
Sicq; tuum P ariter sceptrū, tum numē H onorant.
Flores sunt superu M, quibus hoc in V ertice fulges,
 Donec & in cœl IS niteat velut illi Ariadnæ:
 Viue decus mundi, virtutum gloria viue.

*Divo Rudolpho II. Rom. Imp. semper augu-
stissimo natalis gloriosus.*

R egnantis Rudolphi	I llucent annua fest	A
V oluitur & cœluM sum	M o Memorabile plaus	V
D icat Rudolpho po	P ul' bona Plurima, lō	GVS
O rbe regens Et sceptrā	E t se virtutE corona	T
L ux, coR, pAx, viTa, ardOr, hono	R, rOs, stellAq;, Regn	I
P ulchra coronaA orbis, Dei im	A go opt Atio terri	S
H oc spes exultaTque æ	T atum at Trita senectuS	S
V indique conuulso, pr	O h tēpOra, viscere, secl	I
S tella senescensis	R udolph' colliget orbe	M
In CLIta honorifI Co per DVret glOrla CVL		V
Ipsaq Ve perpetVos gens AVstrla ConDet honore		S.

Carmen sub effigie Poësis dedicata.

Dlat triumphali consurgit honore Poësis
 Majestate potens, fortur sublimis in aulas,

His euecta bonis: Viden', vt rapie vna Phalangem
 Innumeram, vt plaudant omnes viā tricibus armis,
 Cur bifidum diadema? sacrata prophanaque pangit.
 Quid crux? quid uero manus monstrans? notat esse Poësin
 Christiadūm: quid tot vestis depicta figuris?
 Res omnes memorat, rerumque ornatur amictu.
 Astra quides cœli decor? hunc conscribit Aratas.
 Martia signa ferens cur stringit baliceus aluum?
 Crux virumque Maro canit, ausus Martis Homerus.
 Cur res naturæ? Cur picta elementa? Sophiam
 Concipiit Empedocles: Volucres, regioque, quid arbor?
 Quid propè diuersis intexta animalia formis?
 Intexti flores, quos dat circumfluis humor?
 Ifa Macer scribit, multi dant catena vates.
 Ad ratos humeris cur pendet lana superne
 Et Phœbum & Phœben gerit, astrologoque per ima
 Est distincta gradu: seruant & carmina cereos
 Quæq; gradus, astrumq; gradusque Poëta recenset.
 Laurea sertale uiat dextra, vatesque coronat.
 Sollequium lana: ac veluti se hoc vertice flectit,
 Ad Phœbi radios, sic res imitatur & actus
 Et proprium quod rebus inest, moresuè, habitusuè,
 Personas, rerumque vices & tempora vates,
 Illustratq; viros & quod caput orbis & aether,
 Immortale facit, summo induit ornamento.

Hanc ergo diuam Cesar RODOLPHE, secunde,
 Ordino, par animo, si non prior, accipe: supplex
 Oro cliens, opus hoc me meque amplectere dexter.
 Magna Poëtarum fuit olim gratia: testes
 Sunt statuæ & tituli & seftertia plurima mille.
 Carmine Virgilius dictuæ spes altera Roma;

Voluit

Voluit Alexander diuina volumina Homeri
 Nocte dieque, unde & pretioso vase Darij
 Conclusit, summoque beatit honore Poëtas.
Quid referam reliquos? Antonius ille Seueri
 Tot nummos aurumque dedit, quot carmina vates.
O decus Aonidum, patriæ pater alns RODOLPHE.
 Dum Musa tibi sunt cordi, mea respice clemens.
 Inter & Heroes viues ingentibus ausis,
 Atque tuae laudes, nomen, meritumque vigebunt
 Donec in æthereo Phœbus præluxerit axe.

*In die natali qui incidit in Pascha
diem solennem.*

Iesu Christo, de morte, mundo, carne, Sathanæ, po-
 tentissimè triumphanti, Victori opt. Max. gloria
 & æterna gratiarum actio.

Expectate rediſ, posse ardua pralia Victor
 Christe, patris soboles, mea gloria Christe, volupeas:
 Et desiderium, summa expectatio rerum
 Quas tibi, quas tandem prostrata morte, recepta
 Dicemus laudes, tibi que monumenta salutis
 Condemus partæ? ne se sit mens illa profari
 Jubila latitiae, tum gaudia tanta beato
 Hoc reditu concepta tuo: namque omnia vincis
 Maiestate tua, qua terram & sydera complexis
 Et bonitate tua, qua necdum abscedere terris
 Et sponsæ gentique tuae valedicere velles,
 Quin rediuius adhuc temet mortalibus offers?
 Salve rex regum, victorum maxime salve.

Te

Te tremit infernus, te Tartara seu sub umbris
 Expoliata gemunt, tibi per eam triphe barathrum,
 Imperium cedit, fera mors, caro lubrica sceptro,
 Atque inferna Phalanx paret, iacet hostis & arma.
 Quicquid vel caelo terraque marique, quod antris
 Obscurum stygijs premitur, ter maxime Victor
 Christe tuo nucu, nihil est quod iura recusat.
 Te caeli regem colimus rerumque potenter,
 Te Phœbus recolie radijs (mirabile dictu)
 Ter super astra nouis, te caeli gloria laudat,
 Germino te tellus, mare piscibus, omnia certis
 Fructibus excipiunt, volucresque per aera canet,
 Luxuriatque seges, templisq; arisq; per orbem
 Inflatur honor, populus tibi munera defere,
 Personat elogia & signis imitatur ouantem.
 Vox pia latitiae plaudentibus insonat astris,
 Organum cum Musis, cumque ere sonora laborant,
 Inque tuas laudes cunctorum cura recumbit.
 Quæ tam lata dies, quis felix spiritus ille,
 Quæ tua quæ pietas, tua quæ miseratio Christe
 Ut tancus spolijs propria virtute paratus
 Aequi triumphanti, quem tanta ceterua sequatur,
 Mores redempta tua, regnumque inserta Polorum,
 Currere in occursum detur, gratantia vota
 Reddere & has humiles inter tot iubilaresrum
 Eructare tibi voces, victosque tueri
 Es seriem patrum, quos tu de fauibus Orci
 Traxisti tecum numerosam paſſibus ire
 Exultantem animis: nihil hic nil Samsonis ausus
 Nil vasti Goliath fiducia circa Gyganis
 Nil celebris quamvis Romana potentia praefat.

Nil

*Nil magni Heroes quotquot vel origine mundus
Insignes bel'ō memorat, tua Christe triumphans
Dextra, trophēa valent, tibi sit rex gloria Christe,
Laus, honor & virtus, aeternus in orbe triumphus.*

*Verūm age, quām varijs (tua posse heu trifia fata.)
Casibus obruimur, quantum mutemur ab illo?
Et dum te mortis claustris longeque teneri
Decet stada Erebi proles quasi ludit, in omne
Præcipitata scelus, nec amorem, iura, fidemque
Regna, decus, pactum, quin nec tua numina curant.
Quasque vices terris seruandas sanxeris, eheu
Quis non illachrymet saltēm si vulnera dicat.
Plura tibi lachrymis quām verbis fundimus: ipse
Aspice, quām audaci scelerata Inuria nisi
Omnia distractet, sed & hac contemnere diuos
Audet, & in magnos dispergere semina belli.
Arma viris, tum bella dolis atrocias miscer.
Et gentes acuit, quas olim pluribus ausis
Infandis renuit, bello pia corda laceffant,
Indicuntque Dijs & bella iniusta Monarchæ,
Aspice res ipsas, totum miraberis orbem.*

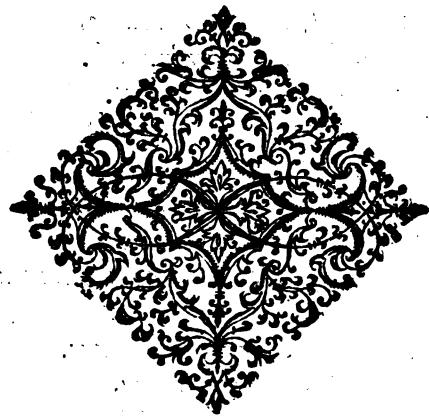
*Nunc tua te peimus per vulnera, flagra, crucemq;
Per mortem, pietatis opes, quæcunq; tulisti
Aut benefacta tuo populo, cape solus habenas,
Inspice, quæ fiant, seclorum dirige cursum,
Contere vim rabidam, disstringe tumentia colla,
Pone modum rebus, trifidum diadema referua,
Infidum minuas populum aut radicibus altis
Euellas, tua lex, tua sanctio muniet orbem
Pax, honor, ordo, salus, populi fiducia viuat.
Et tu, qui proprias terras virtutes resurgis,*

D

In

In cuius dextra rerum benè vertitur ordo.
 Cæsaris augusti & diui mundique Monarchæ
 Rudolphi, series quod nomen & annua festis
 Inserit his tabulis hodie, sua sceptra secunda.
 Ut duce te rabidos concundat foreier hostes,
 Omnia cum possis te singula corde rogamus.
 Hac vi luce prius dederas miracula terris
 Quæ colimus, sic restituas miracula mundo
 Quæ perdimus, salua; salue, p̄s vñica Christe.

QVOD

RO
DO
L
P
HV
S i

ADSIT SALVTI PVBLICÆ,
Terræ poliq; conditor:
Quis sic ligauit omnia,
Vi inuicem cohærente.

ADSIT SALVTI PVBLICÆ,
Qui factus es nobis, Deus;
Frater, cruore liberans,
Pacemque donans gentibus.

ADSIT SALVTI PVBLICAE,
Septemplicis boni dator.
Infirma tandem pectora,
Virtute cœli roboret.

ADSIT SALVTI PVBLICAE,
Caterua tota Cœlitum.
Vi sicut astris; sic solo,
Sic ordo, sic comiunctio.

ADSIT SALVTI PVBLICAE,
RVDOLPHVS Auguſtissimus
Magni DEI potentia
Adiutus atque gratia.

ADSIT SALVTI PVBLICAE,
Perceptra magna Caſaris,
Virtus, amor, victoria,
Et natapax clementia.

Numen, quod hanc Monarchiam
Præcateris sic extulit,
Vi præſideret vnicā

ADSIT SALVTI PVBLICAE.

*Et quæ beatuit Austria
Domum serenam dotibus
Tantis, per orbem gratia,
ÆDSIT SALVTI PVBLICAE.*

*Mundi senectæ sit salus,
Sit Cæsari victoria,
Verumque fausto numine
ÆDSIT SALVTI PVBLICAE.*

*Quod regna firmet, procerat
Hostes, Rodolphum prospereat
Magnum parentem patriæ,
ÆDSIT SALVTI PVBLICAE.*

*Hucusque quidquid adfuit,
Adesse quidquid proderit,
Quicquid vel yisque defuit,
ÆDSIT SALVTI PVBLICAE.*

*Viuat RODOLPHVS, iubile
Tellus, ad annos Nestoris,
RODOLPHVS auctus gloria
ÆDSIT SALVTI PVBLICAE.*

Aliud.

*Rideat Phœbus facie serena,
rex nouenarum Clarius sororum
epleat montes, nemus, astra, colles,
ura, salumq.*

*Vatica Musæ, modulos sonoros
versibus iungant iterentq; plectra
era respondens simul & triumphet
ocibus Echo..*

Diuia.

Diu vos proles Louis, hunc, parentem
et diem lætam pariter mouete
ona Parnassi cumulate læta
iuite vena.

OMibi tantum tribuatis omnes
minis læti celebrare festum,
ptimi nostri patris & Monarchæ
rbe *RVDOLPHI*.

LAUDAT Heroes celebres virtus
audibus cunctos superat *RVDOLPHVS*
ucet ut Phœbus radians, serenans
umine mundum.

PAtria verè pater atque vita
lebis, & portus maris inter æstus
ax tibi diu parat in roseto
ræmia fertum.

HVNC diem nobis celebrem sacrâsti
alitum quando genitrix *MARIA*
ausit augusti pueri *RVDOLPHI*.
inc tua lux es.

VOta diuorum decorat parentum
is tuæ mentis magis aucta complec-
ox tuz gentis geminata plauſu
ersat verumque.

SIc tibi nato sacra lux quotannis
sic cohors omnis pia gratulatur
æpe sed fœlix redeat, precatur
ancta tropheis.

ILLATE mundo tulit, ô *RVDOLPHE*
llate magnis meritis coronat
nter & cunctas alias virorum
nclytasola. D 4 Maror

MOrror abscedit redeunte Christo
Morte, vittri gradiente signo
ultus in terris populi triumphus
axima festa.

Pro diem et cum sequitur RVDOLPHE
laus tu la: is tua lux, triumphat
lebs, Deo laudes pariterque gratos
angit honores.

Ecce ceu Christi sociata festo
sc dies isthac: ita tu se quelam
et vices praefas, tibi nam potestas
sc data a caelo.

Redditur Christo pia laus, honorq,
esta mens, virtus, animus, decusq,
estat ut posc hunc etiam Monarcham
expiciamus.

Avreum seclum Dominus reuexit
Auream pacem reuehis Monarcha
lma te viuo requies, salusq,
urea secla.

Tu Dei sceptrum geris vnu orbe
uque mortalis Deus es, tuorum
utor, & iustus timores malorum
urbida yellens.

Omnia mentes, oculique temer
optimum patrem venerantur, inde
rdo, ius, virtus, bona cuncta manant,
mnia praefas.

Ribus aduersis tribuis medelam
res bonas nutu supero secundas
egna confirmas, stabiliq, felix
obore cordis.

Astra

Astra latentur, faueant benigna,
Author & rerum benedictionem
ddat, exultet polus atque tellus
udiat aether.

VIndices enses date persequenti
ictus abscedat furiens tumultu
ileat membris, sobole, sit omnis
anapotesas.

GRatijs diuis facite hunc beatum,
Gloria terris celebrem, poloque
audio, sceptro, placidiusq; votis
ente, salutem.

Victor existat, ruat omnis hostis
incat augusta genus omne fama,
indicit nomen superum, remotos
niat vnnus.

SVmat hinc tellus renouata vires
Siesalus genti (procul hinc maligna)
it Deus cura, benefacta cordi
emper oberrent.

TU senescens vigor esto mundi
emporis, rerum, moderator almus,
upotes terris requiem, bonumq;
radere solus.

VIta tu nostra es, simul & voluptas,
mbra, quæ lassos refouet, nec vmbra
llate præter: quia cuncta toto
nus in orbe.

SIceris magnus meritis RODOLPHVS
Saclate dicent numeroſa, viue
ob, tuis nobis radijs refulge
acula multa.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z:82305407

Österreichische Nationalbibliothek

+Z182305407

Digitized by

